

KURJER

WARSZAWA

Poniedziałek dnia 4 Października r. 1830.

POLSKI

Prenumerata miesięczna zlp. 2 gr. 20.
Kwar. zlp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wszystko dla wszystkich.

Wiadomości Krajowe

ROZKAZ DZIENNY DO WOJSKA POLSKIEGO.

W kwaterze głównej w Warszawie dnia 16 (28) września 1830 r.

ZA NAJWYŻSZYM ROZKAZEM.

Postępują na wyższe stopnie. *W piechocie:* W pułku 7 liniowym, kapitan Karol Karski, i w pułku strzelców pieszych Jego Cesarzsko-Królewskiej Mości Nro 1, kapitan Józef Kościelski, oba na majorów. Przeniesiony zostaje. *W korpusie inżynierów:* Z bataljonu saperów, podporucznik Franciszek Łoś, do pułku 6 piechoty liniowej. Otrzymują żądane dymisje, dla interesów familijnych. *W korpusie artyllerii:* W baterji pozycyjnej konnej gwardji, podporucznik Roman Rupniewski. *Z pensją:* W tejsze baterji, wachmistrz starszy Jan Kamocki, w stopniu podporucznika, z pozwoleniem noszenia munduru wojska. *Dla słabości zdrowia z pensją:* W dyrekcji artyllerii twierdzy Modlina, porucznik Jan Kurowski, w stopniu kapitana klasy 2ej, z pozwoleniem noszenia munduru. *Dla interesów familijnych. W korpusie inżynierów:* Porucznik Felix Pancer, w stopniu kapitana klasy 2ej, z pozwoleniem noszenia munduru. *Dla słabości zdrowia z pensją. W piechocie:* W pułku strzelców pieszych Jego Cesarzsko-Królewskiej Mości Nro 1, major Gabriel Zambrzycki, w stopniu podpułkownika, z pozwoleniem noszenia munduru. Otrzymują urlopy. *W gwardji:* W pułku strzelców konnych, pułkownik Miller, na tygodni 3, w gubernie: grodzieńska i mińska. — W pułku grenadierów, podporucznik Osmolski, na dni 25, do Gallicji austriackiej. *W korpusie artyllerii:* W baterji 1ej lekkiej konnej, podporucznicy: Jazwiński na miesięcy 3, w gubernie mińska; Rzewuski na dni 20, do Gallicji austriackiej. — W kompanji 2ej lekkiej piechoty, kapitan klasy 2ej Siekierzyński, na miesięcy 3, w gubernie: podolska i wołyńska. Dowódca kompanji 2ej artyllerii garnizonowej, kapitan klasy 1ej Skapski, na dni 26, w

Wielkie X. Poznańskie. *W piechocie:* W pułku piechoty liniowej Jego Cesarzewiczowskiej Mości W. X. Konstantego Nro 3, major Chrzanowski, na dni 25, do Gallicji austriackiej. — W pułku 4 liniowym, podporucznik Smigielski, na miesięcy 2, w gubernie mińska. Wykreślony zostaje z kontol. *W korpusie inwalidów i weteranów:* Podporucznik weteranów Mikołaj Zastyrzec, zmarły w dniu 5 (17) b. m.

NACZELNY WÓDZ

(podpisano) KONSTANTY W. X. R.

Zgodno z oryginałem p. ob. szefa sztabu głównego
Generał brygady Siemiątkowski.

W Karlsbadzie zakończyła życie JW. Józefaz książat Lubeckich Pustowska.

W Dreźnie zakończył życie JW. Hr. Antoni Jarszyński, marszałek podolski. Poczynił znaczne zapisy dla instytucji w Warszawie, Petersburgu i na Podolu.

W ciągnięciu trzeciej klasy loterii klassycznej N. 22,549 wygrał zł. 12,000; N. 7858 zł. 6000; N. 9017 zł. 4000; N. 7259 zł. 2500.

W ostatnim tygodniu przywieziono na targi warszawskie i pragskie: żyta korcy 2872; pszenicy 2,336; jęczmienia 2,006; owsa 3,563; żyto płarono od 15 do 17 zł.; pszenicę od 21 do 30; jęczmień od 14 do 15; owies od 9 do 9 gr. 10; Małą pszeną od 41 do 42; żytną od 25 do 27; woły od 6 do 15 duk. barany od 5 do 11; wieprze od 36 do 96 zł.

Dzisiaj zrana ciepła stopni 6. — Wczoraj w połud. 15.
TEATR ROZMAITOŚCI. Dzisiaj: W pałacu Saskim na żądanie: Biurałści. Popas. Kawiarnia.

Wiadomości Zagraniczne.

N. Pan wyznaczył dla Wgo Xięztwa Finlandzkiego znak honorowy za długą i nieskazitelną służbę.

Arcy książę Ferdynand Austriacki mianowany został Feldmarszałkiem.

Obrzęd koronacji następcy tronu Austriackiego miał się odbyć w Budzie z największą okazałością. Uzbrojeni obywatele miasta Budy uszykowali się na ulicach przez które wieszono koronę i insignia królewskie do zakrystji, a które odprowadzał X. Palatyn wraz z magnatami i szlachtą konno. Orszak koronacji był bardzo okazały. Następca tronu był ubrany po węgiersku i jechał konno na koronację. W czasie nabożeństwa siedział Cesarz Austriacki z małżonką swoją na tronie z koroną na głowie. Dziesięciu magnatów węgierskich trzymało w kościele tyleż chorągwi, wyobrażających prowincje, które do Węgier rzeczywiście należą, lub tylko należeć miały; a mianowicie chorągiew Bułgarii, Kumanji, Serbji, Lodomerji, Galicji, Bosnii, Sławonii, Dalmacji, Kroacji i Węgier. Arcyksiążę następca tronu, nim usiadł na krześle w kościele dla siebie przeznaczonem, zrobił poprzednio pokłon prymasowi państwa, a następnie na stopniach ołtarza wykonał przysięgę, trzymając dwa palce na Ewangelji, po czém nachylił głowę ku ziemi i miał ją przez cały czas odśpiewywania Litanji podobnie nachyloną. Prymas zrobił krzyż pastorałem po nad nachyloną głową arcy księcia, a toż samo uczynili inni obecni biskupi. Po litanji udał się arcy książę, zawsze w orszaku pierwszych dygnitarzy, za wielki ołtarz ażeby się przygotować do namaszczenia, potem ukląkł znów przy ołtarzu i prymas namaszczał go na prawem ramieniu i na piersiach. Znowu udał się arcyksiążę za wielki ołtarz, gdzie wdział sandały S. Szczepana, a ztamtąd ukląkł przy swoim tronie, gdzie pierwsi dygnitarze odkryli go płaszczem koronacyjnym tegoż Świętego. Następła wielka msza; przed ewangelją arcy książę ukląkł na stopniach ołtarza, nachylił głowę przed prymasem i przyjął od niego goły miecz S. Szczepana; Prymas odebrał go znowu, włożył do pochwy i przy pomocy innych dygnitarzy przypasał go arcy księciu. Arcy książę

obrócił się wtenczas do ludu, wy dobył miecz i wywijał nim według starożytnego zwyczaju wprost siebie, na prawo, i w lewo, poczem znów go do pochwy włożył, a gdy ukląkł na wyższym stopniu przed ołtarzem, Palatyn i Prymas włożyli mu koronę na głowę. Prymas i inni biskupi trzymali ręce na koronie wymawiając słowa *accipe coronam Regni*. Następnie podał Prymas królowi w prawą rękę berło, w lewą jabłko państwa, mówiąc: *accipe virgam virtutis* i odpasał mu miecz S. Szczepana, oddając go jednemu z dygnitarzy. Natenczas wszyscy dygnitarze i wielcy chorążowie odprowadzili króla do stopni tronu, Palatyn zawołał trzy razy *Vivat*, co lud powtórzył. Odśpiewano następnie *Te Deum*, i msza święta odbywała się według przepisane go porządku. Po nabożeństwie odjechał Cesarz z małżonką swoją do pałacu bez żadnej okazałości, ale powrót króla Węgierskiego odbywał się według przepisane go ceremoniału. Najprzód bowiem przy bicia w dzwony udał się pieszo z całym orszakiem drogą wyłożoną suknem czerwonym, zielonym i białym do kościoła Franciszkanów. Po drodze jeden z dygnitarzy rozrzucał medale na pamiątkę dnia tego bite. W kościele X. X. Franciszkanów dotykał nowokoronowany król mieczem S. Szczepana po trzykroć tak zwanych *equites auratos*, potem stanny, biskupów, chorążów z chorągwiami i wielcy dygnitarze i sam król wyszli z kościoła, wsiedli na konie i pojechali przed bramę S. Michała, gdzie wystawione było rusztowanie wywyższone, okryte suknem; król wstąpił z gołym mieczem w rękę i z dygnitarzami na to wywyższone miejsce i podniósłszy do góry trzy palce, a w drugie ręce trzymając krucyfiks wykonał na ręce biskupa przysięgę, że zachowa swobody i przywileje węgierskie. Książę Palatyn zawołał *Vivat rex!* i lud powtórzył ten okrzyk. Z miejsca podwyższone go wsiadł znowu król z dygnitarzami oprócz duchowieństwa na konia i pojechał ku Danajowi, ku górze królewskiej. Domy były na tę chwilę przyozdo-

bione suknem. Sam król wjechał cwałem na górę królewską, wy dobył tam z pochwy miecz S. Szczepana i wywinał nim na cztery strony miasta. Potym obrzędzie powrócił do pałacu. Chora gwie stały się własnością tych dygnitarzy, którzy je niesli. W pokojach cesarskich zastawiono stół z potrawami. Król siadł do stołu z koroną na głowie i w płaszczu S. Szczepana. Pierwsi dygnitarze usługiwali N. N. Państwu i Królowi i podawali wodę do mycia rąk. Potem zdjął dygnitarz koronę królowi z głowy. Przy stole siedzieli oprócz cesarstwa i króla, książę Palatyn, Prymas, nuncjusz apostolski i arcybiskup z Koloczy. W. Krączy przyniósł kawał mięsa z wołu, który się piekł na dziedzińcu, poczem lud dokończył go wraz z chlebem, który rozrzucono, i z winem, które się lało z przyrządzonego rusztowania. Przed obiadem i po obiedzie odmówił arcybiskup modlitwę. Nim dostojne osoby wstały, i do pokojów swoich odeszły, włożono znowu na głowę króla i zdjęto z niej koronę. Uczta w tych samych pokojach dla dam dworskich i dygnitarzy zakończyła obrzęd.

Policja drezdeńska będzie na nowo organizowana. Tymczasowie sprawuje jej obowiązki kommissja umyślnie na ten cel wybrana.

Sprawy municypalne miasta Lipska załatwia 60 reprezentantów miejskich, którzy także ułożą projekt do nowój organizacji rządu municypalnego.

Magistrat w Wolfenbüttel podał do wiadomości publicznej, że jakkolwiek spokojność i bezpieczeństwo publiczne w mieście tém nie były naruszone, jednak dla utrzymania jej na przyszłość ma tam być zaprowadzona gwardja obywatelska.

Kże Sasko-Koburski Gotha przywołał do siebie d. 22 wrześ. znakomitszych kupców i rzemieślników miasta Gotha i oświadczył im, że zawsze, a szczególnie w teraźniejszych okolicznościach obowiązkiem jest dobrego obywatela wynurzać panującemu z ufnością swoje życzenia, zanosić do niego swe zażalenia i za-

pewniać sobie pomysły takiego postępowania skutek. Obywatele powiedzieli mu otwarcie jakie jest ich zdanie i życzenie w najważniejszych punktach ich stosunków, ich zarobków i innych rozmaitych przedmiotach. Kże słuchał ich z największą uprzejmością, i zalecił im, ażeby wynurzone życzenia na piśmie ułożyli i tym sposobem byli pewniejsi pomyslnego skutku.

Następca tronu bawarskiego będzie kończył nauki w uniwersytecie berlińskim; towarzyszy mu jako adjutant jego pułkownik kwaternistrzostwa baron Besserer.

Na jeziorze Bodensee uratowano niedawno 11 osób których statek burza wyrzuciła, a które już od godziny na deskach pasowały się z bałwanami.

Smutny zgon Huskissona sprawił na X. Wellingtonie tak wielkie wrażenie, iż, jak osoby, które go otaczają, zapewniają, Książę niemoże oddawać się zatrudnieniom swego wysokiego powołania. Wystawiony będzie Huskissonowi pomnik kosztem publicznym.

Donoszą z Hagi: "Dnia 23 wrześ, wzięto Bruxellę szturmem. Buntownicy bronili się z rozpaczą. Główny atak przypuszczony był od strony bramy Szerbekenskiej. Wojsko królewskie biło się odważnie i wytrwale. Bój zaczął się o godzinie 7 zrana i trwał do godziny 9½ wieczorem. Ludzi niemało zginęło. Major od artyllerii Kremer zginął; generał Constant został lekko, generał Szurmann ciężko ranniony. Podług innych doniesień trwała kanonada od godziny 7 zrana, blisko do 11 przed południem. Niewiadomo o której godzinie wojsko wkroczyło. Bój trwał jeszcze ciągle. Naczelnik związku centralnego, który objął był rząd w miejscu kommissji bezpieczeństwa i spółwydawca Kurjera niderlandzkiego, oraz niejaki P. Everard zostali ujęci i powiezieni do Antwerpji.

W nocy z d. 18 na 19 września naruszona została spokojność w mieście Jena. Podpalono dom letni za miastem i tłum pospólstwa po-wybijał szyby w mieszkaniu dyrektora policji.

Znakomiłsi obywatele utworzyli straż i osadzili bramy. Dnia 19 września podburzano znowu pospólstwo, a doniesienia o rozruchach w Amtach altenburskich i w Gera pomnożyły trwogę. Wszelako professorowie i uczniowie, którzy się uzbroili, oraz uzbrojeni obywatele utrzymali spokojność. Kommissarz W. xięcia przybył z Weimaru do Jena d. 21, a najwięcej przyłożyło się do przywrócenia porządku prawnego zagrożenie, że uniwersytet będzie przeniesiony.

Dnia 20 września wieczorem widziano na ulicach w Weimarze mnóstwo dzieci i chłopców rzemieślniczych, powiększej części w kije uzbrojonych i hałasujących. Wydano stosowne rozporządzenie policyjne, zabraniające wypuszczać dzieci w porze wieczornej na ulice.

W Karlsruhe napastawało kilku młodych chłopaków dnia 17 września przechodzących Żydów; mnóstwo innych ludzi zgromadziło się z tego powodu przez samą ciekawość; komendant miasta który zarazem jest dyrektorem policji wziął to za bunt wielkiej wagi i kazał wystąpić wojsku. Ludzie rozeszli się spokojnie nie naruszwszy niczyjej własności i nie pokrzywdziwszy nikogo.

OBWIESZCZENIA Z BIORA INFORMACYJNEGO

przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod N. 377.

(1069) Osoba wyjeżdżająca w tych dniach do Rossji, życzyłaby znaleźć forczmiana, którzyby za sobą mogli wskazać dobre rekomendacje; zgłosi się do Bióra Infor.

(1100) Pierwsza hipoteka, na Dobrach które przystępują do systemu kredytowego, i spłaconą zostanie niezawodnie w marcu r. p. jest do zbycia ze znacznym ustąpieniem. Największe zaręczenia mogą być dane. Dobra obciążone tą hipoteką leżą w Województwie Sandomierskim.

(1078) Jest do wynajęcia miesięcznie FOR-

TEPJAN mahoniowy o sześciu oktavach; chcący z tego korzystać zgłaszają się po dalszą wiadomość do Bióra Infor.

(1102) Kto w tych dniach zagubił List zastawny Towarzystwa kredytowego zgłosić się zechce do Bióra Inf. gdzie dalszą poweźmie wiadomość.

(1101) Ktoby miał do zbycia Pretensje do Rządu czyli dowody Kommissji Cent. Likw. zechce się zgłosić do Bió. Infor.

(1110) Są do nabycia hipoteki tak w Wtwie Mazowieckim jako i Płockim; będący w chęci nabycia takowych zgłosi się do Bióra Infor.

(1093) Ktoby sobie życzył przyjąć osobę pći żeńskiej mówiącą po Niemiecku do gospodarstwa domowego lub do dozoru małych dzieci, może o takowej powiać wiadomość w Biórze Infor.

(1091) Potrzebny jest Kapitał 16 lub 50000 zło. na hipotekę domu w Warszawie; właściciel żadanego kapitału chcący takowy korzystnie umieścić raczy się zgłosić do Bióra Infor.

(1089) Francuz rodowity znający dokładnie język polski życzy sobie w słusznych domach dawać lekcje prywatne języka francuzkiego, o którym dowiedzieć się można w Biórze Infor.

(1088) Żądany jest do pewnego miasteczka na prowincji Tanemistrz do dawania lekcji na pensji tamże kilkunastu panienkom gdzie prócz tego może mieć i inne prywatne godziny w tém miejscu, życzący sobie zgłosić się zechce po dalszą wiadomość do Bióra Infor.

(1075) Kilka osób mających przytém inne zatrudnienia życzy przyjąć obowiązki zarządzania Domem tu w Warszawie, choćby za samą Stancją; żądający takowych zgłosić się zechcą do Bióra Infor.

(1015) Młodzieniec od lat 14 z prowincji, umiejący dobrze pisać i rachować, może być umieszczony na Aplikanta w Handlu; o dalszych warunkach dowiedzieć się można w Biórze Informacyjném.